

VERSLAG ONTWIKKELGESPREK

Ad Sociaal Werk &

Ba Social Work

**HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES**

ONTWIKKELGESPREK Ad SOCIAAL WERK & Ba SOCIAL WORK

HAN University of Applied Sciences

Nijmegen, 16 oktober 2024

Inleiding

Als vervolg op de opleidingsvisitatie van de opleidingen Associate Degree Sociaal Werk en Bachelor Social Work (voltijd, deeltijd, duaal & international), heeft de opleiding een ontwikkelgesprek met het panel georganiseerd. In dit gesprek zijn verschillende thema's aan het panel voorgelegd en waarover de opleiding intercollegiaal advies gevraagd heeft t.b.v. de doorontwikkeling van de opleiding. Dit verslag wordt conform het NVAO-kader openbaar gepubliceerd.

Deelnemers

Vanuit de *opleidingen en academie* zijn aanwezig: management, beleidsmedewerker kwaliteit, regiegroep accreditatie, onderwijskundigen, onderwijsontwikkelaars, docenten, studenten, opleidingscommissies & examencommissie.

Vanuit het *visitatiepanel* zijn aanwezig: Raymond Kloppenburg (voorzitter), Berendineke Steenberg (secretaris), Yvonne Beek-Donkervoort (student Ba deeltijd Social Work Hogeschool Ede), Karin d'Haeseleer (onderwijsmanager Social Work Artevelde Hogeschool), Jacoline van der Slot (docent Ad en Ba Social Work Hanzehogeschool Groningen).

Opzet van het gesprek

Er is gewerkt met een binnen- en buitenkring, waarbij de binnenkring in basis bestond uit alle deelnemers van het visitatiepanel en de regiegroep accreditatie van de opleidingen. De buitenkring bestond uit deelnemers aan de accreditatie en andere geïnteresseerden vanuit verschillende geledingen van de opleidingen en de academie. In de binnenkring werd een stoel vrijgehouden, zodat leden uit de buitenkring deel konden nemen aan het gesprek in de binnenkring. Op deze manier kreeg iedereen de gelegenheid om vragen te stellen of expertise in te brengen. Onder andere studenten, examencommissie en onderwijsontwikkelaars hebben hiervan gebruik gemaakt.

Centrale thema's

De opleidingen hadden de volgende thema's en vragen voor het panel:

- **flexibilisering;** Flexibilisering is een belangrijk thema in het hoger onderwijs. Wat wil het panel t.a.v. dit thema aan ons meegeven?
- **generiek versus specifiek;** hiervoor is een document aangeleverd met het standpunt van HAN Social Work in de discussie profielen in het landelijk opleidingsoverleg. Wat vinden jullie van de keuzes die we als opleiding tot nu toe gemaakt hebben en het standpunt dat wij in de landelijke discussie hebben ingenomen? Wat bevelen jullie ons aan voor het vervolg? Welke kansen en bedreigingen zien jullie voor onze keuze?

Conclusie

Hieronder per thema de bevindingen.

Thema 1: flexibilisering

Het **panel** geeft aan dat er drie manieren zijn om naar flexibilisering te kijken. Je kunt denken aan het wat, het hoe en het wanneer.

- **Wat:** vroeger leerden we dat er meerdere wegen naar Rome leiden. In werkelijkheid zijn er meerdere leerwegen naar meerdere soorten van Romes. Uiteindelijk gaat het om waar Social Work als beroep en opleiding voor staat. Het is belangrijk om een sterke kern te houden, zoals waar Lector Lisbeth het over had en mee bezig is. Social Work heeft altijd moeite om zichzelf goed uit te leggen. Daarom is het belangrijk de kern van de professie vast te houden.
- **Hoe:** dat de student kan overstappen, dat er meerdere leerwegen zijn, leven lang leren (bijvoorbeeld op latere leeftijd) en dat dan ook faciliteren. Kijk hiervoor naar wat je binnenkrijgt aan variatie studenten en faciliteer dat.
- **Wanneer:** een student leert thuis, op het werk en in de opleiding. Studenten even vertragen of stilzetten, blijf dat doen daar zijn jullie goed in.

Gelijke leeruitkomsten

De **opleiding** geeft aan dat zij bewegen naar gelijke leeruitkomsten in elke variant. Zij zoeken een manier van formuleren waarbij zij alle specifieke doelgroepen kunnen bedienen. Dit levert soms wat spanning op omdat bijvoorbeeld voltijd studenten net komen kijken en deeltijd studenten al langer in het werk zitten en leeruitkomsten dan soms direct kunnen aantonen. Leeruitkomsten zijn natuurlijk gekoppeld aan een niveau. ISW geeft aan dat het schuurt. Sommige dingen kunnen te vroeg komen, studenten moeten eerst de gelegenheid krijgen om te oefenen (volgordelijkheid).

Volgens het **panel** heeft de opleiding veel oog voor de verschillende doelgroepen en het zou enorm jammer zijn dat dit in het geding komt. Daarnaast vindt zij dat de opleidingen al best flexibel zijn. Het advies luidt: Formuleer een visie tot waar je wilt gaan en onderbouw waarom je doet wat je doet en waarom je stopt daar waar je stopt. Neem ook zeker de werkbelasting mee. Wat vraag je van docenten als je met gelijke leeruitkomsten gaat werken? Maak een gebalanceerde afweging vanuit meerdere aspecten, maar ga niet alles doen wat zou kunnen want dat zou echt een valkuil kunnen zijn.

Tegelijkertijd ziet de **opleiding** ook kansen omdat flexibilisering kan helpen om de kern van het beroep beter te formuleren. Het **panel** reageert met een waarschuwing. Wees niet te fragmentarisch. Alles wat je knipt moet je plakken. Doorlopende leerlijnen zijn ook belangrijk (van Ad naar Master). Zowel vanuit inhoud als organisatorisch.

Doorlopende leerlijnen

Hoe ziet het **panel** de doorlopende leerlijn in relatie tot de Ad? Doorstroom van Ad naar Ba hoeft niet direct na twee jaar, mag met een overgangsmodule. Je mag meer vanuit kwalificaties en leeruitkomsten kijken in plaats van uit toetsing.

De examencommissie van de **opleiding** geeft aan dat zij kijken naar deelvrouwante opleidingen, maar

wat is dan deelverwant? Deze discussie wordt ook landelijk gevoerd. Hierover zegt het *panel* ontwikkel een schakelprogramma. Wat heeft de Ad'er nodig en wat is dan nog nodig om het masterprogramma te halen? Kijk samen met de examencommissie wat nodig is en maak een conversie. Er moeten meerdere partijen aan tafel om ook de deelverwante opleidingen mee te krijgen. Bij de ontwikkeling moet voor de aansluiting meegenomen worden wat de Ba doet, maar het mag niet bepalen hoe de Ad er dan uitziet. Je moet wel de eigenheid van de Ad in stand houden.

Thema 2: Generiek versus specifiek

Zie voor standpunt opleiding bijlage 1: standpunt HAN SOW in discussie profielen landelijk opleidingsoverleg.

Het standpunt van de *opleiding* in het kort: doe wat minder studiepunten in de profielen en geef meer ruimte in de generieke basis.

Panel. Bij het opzetten van het huidige LOD waren vooral schrijvers vanuit de zorg betrokken. Daarnaast drukten wetten erop. Een wet is geen beroep, dus dat wringt. Het advies was zo breed mogelijk, maar het werkveld wil gewoon mensen die goed voorbereid zijn. Het panel is voorstander van een brede basis, dus meer generiek. De specialisatie komt later wel. Advies panel: laat je niet leiden door de waan van de dag. Scenario 5 lijkt landelijk de meeste stemmen te krijgen, maar het gaat wel met stoom en komend water. Het gaat wat het panel betreft té snel om het goed en zorgvuldig te doen en zij vraagt zich af dan ook af of het werkveld wel meegenomen is.

Goed gekwalificeerde medewerkers

Het werkveld wil goed gekwalificeerde medewerkers zegt het *panel*. Hoe bereik je dat nou die kwaliteit? Haal je dat door te formaliseren met registraties of juist met doorlopende leerlijnen en een levenlang ontwikkelen? Voer deze discussie met beroepspartners, want die lijken hiervan niet op de hoogte. De *opleiding* herkent dat niet direct. Hun werkveldpartners zien in dat werkveld en onderwijs samen verantwoordelijk is voor een levenlang leren.

Verder geeft het *panel* het advies om te bepalen wat de doorlopende ontwikkelingen zijn en je als opleiding juist daarop te richten. Spring niet te snel ergens op in zonder dat je weet wat de consequenties zijn.

Een aanwezige student beaamt dat. Het werkveld mag meer betrokken worden. Profielen sluiten niet helemaal aan bij wat werkveld nodig heeft, merken zij. Bespreek met het werkveld wat zij verwachten van de student.

Toekomstgerichtheid

De *opleiding* wil graag toekomstgericht zijn en geeft aan dat het meer naar collectieve en preventieve interventies (profiel Welzijn & Samenleving) mag gaan, maar het werkveld ziet dat nog niet altijd en werkt nog niet altijd zo. Zij vragen nog wat anders van studenten. Ook dit wordt door de student bevestigd. Voor haar werk heeft zij dingen nodig die in de verschillende profielen zitten en dan kom je als student in de knel. Misschien zit juist daar ook wel kansen in door studenten keuzes in hun route te geven.

In het perspectief van dat je het hele leven doorleert geeft het **panel** aan dat het werkveld dat natuurlijk niet wil, maar dat dit wel is hoe het onderwijs in elkaar zit. Zowel school als werkveld zullen moeten investeren in de scholing. De **opleiding** geeft aan dat dit ook de conclusie was in een van de bijeenkomsten van de WerkveldAdviesRaad (WAR). Het werkveld gaf daar aan dat zij zelf de handschoenen moet oppakken om de specialisatie te faciliteren. Het is belangrijk om aan het werkveld terug te blijven geven dat onderwijs gaat om het verwerven van kennis & vaardigheden. Specifieke inhoud komt in het werkveld.

ISW vult aan dat Social Work een internationaal beroep is en het inspirerend is om met anderen ook in andere landen in contact te komen en er over te praten. ISW zit meer op macroniveau daar waar de voltijd meer op microniveau zit. Het **panel** is het eens dat het heel inspirerend is om met mensen uit het buitenland te spreken over je beroep. Dat biedt een mooie kans.

Het **panel** geeft nog aan studenten mee. Realiseer je dat je in een bachelor van vier jaar niet alles kan leren. Je kan daarna altijd verder leren. Het is wel belangrijk dat je vaardigheden leert als wendbaarheid, kenniswerving, weerbaarheid, flexibel zijn en soft-skills. De rest kan je zelf bijleren na de bachelor.

Opvolging

In het ontwikkelgesprek zijn verschillende uitdagingen en perspectieven binnen de opleiding Social Work besproken. De regiegroep accreditatie gaat een advies schrijven over welke vervolgstappen de opleidingen kunnen nemen om hierin verder te ontwikkelen en te borgen. Ook de uitkomsten van de accreditatie zullen hierin meegenomen worden. Het advies zal besproken worden in de overstijgende Curriculum Commissie. Samen zal bepaald worden welke routekaart we hanteren om de opleiding verder te ontwikkelen en te verankeren binnen de veranderende eisen van het werkveld en het onderwijs.

Bijlage 1: Standpunt HAN SOW in discussie profielen landelijk opleidingsoverleg

19 september 2024

- De profielen zijn op de huidige manier niet houdbaar. Het geeft problemen in de organisatie door de sterk ongelijke verdeling, de indeling sluit niet op elkaar aan en de profielen zijn ongelijksoortig.
- De opleiding worstelt met een goede verhouding generalisme en specialisme. Onze vt-opleiding kiest uitdrukkelijk voor een generalistisch 1^e en 2^e jaar. Studenten hebben ook behoefte aan verdieping. Het risico bestaat in de huidige indeling dat het vlees noch vis is.
- De focus moet liggen op het startbekwaam maken van onze studenten. Echt specialiseren komt pas na diplomering als ook werkervaring is opgedaan. Dit geldt met name voor de voltijd-varianten.
- Het schrappen van alleen het profiel Welzijn en Samenleving (en dus iedereen specialiseren in Zorg of Jeugd) sluit niet aan bij de wensen en behoeften van het werkveld.
- We zijn gecharmeerd van het idee om de profielen af te schaffen maar wel keuzemogelijkheden voor studenten in te bouwen (zie scenario 5). We zien het als routekaarten die studenten kunnen volgen om meer generalistisch of meer specialistisch af te studeren. Opleidingen kunnen hiermee hun eigen kleur bepalen. Het LOD wordt dan minder dwingend. We zouden moeten onderzoeken voor hoeveel studiepunten we dat doen. Eerder 30-60 dan 90 studiepunten.
- We zijn van mening dat studenten nog niet 'registratie bekwaam' zijn als ze net van de opleiding komen en nog geen/nauwelijks/alleen stage werkervaring hebben. Registratie zou daarom pas later na de opleiding i.c.m. werkervaring moeten plaatsvinden.

Samengevat:

- ✓ We leiden op tot startbekwame professional, niet tot specialisten
- ✓ Nadruk ligt daarom op generieke basis
- ✓ Jaar 1 en 2 generalistisch & jaar 3 en 4 profileren
- ✓ Meerdere afstudeerroutes mogelijk maken, passend bij de kleur van de HAN (opleiding bepaalt en profileert)
- ✓ Registratie na de opleiding in combinatie met werkervaring (geen stage)

Belangrijke thema's:

- De HAN wil mogelijkheden tot specialisatie creëren middels doorgaande lijn tussen AD, BA en Master-varianten.
- Één beroepsbeeld in het hele land, én door hogescholen regionaal kleur geven. Stevige generieke basis is hierbij bijzonder belangrijk.
- Het onderwerp 'Sociale kwaliteit' graag opnemen in het LOD, zoals het bedoeld is. Zie ook het artikel "[Waar staan we met sociale kwaliteit in het sociaal werk?](#) Kansen voor de wetenschappelijke onderbouwing en doorontwikkeling van het beroep."
- Politiserend handelen graag opnemen in het LOD.

Ervaringsdeskundigheid graag opnemen in het LOD.